

Силабус курсу

Історія зарубіжної літератури

та методика її навчання

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»

Компонент освітньої програми: обов'язковий

Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр

Кількість кредитів – 2

Мова викладання: українська

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: згідно розкладу

Керівники курсу

Докт. філол. наук, проф. Лабашук О. В., канд. філол. наук, доц. Кучма Н.З.

Контактна інформація: lov081168@tnpu.edu.ua 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Мета курсу «Історія зарубіжної літератури та методика її навчання» - поглибити вивчене у школі, привести знання з теорії літератури до певної системи, зробити їх засобом пізнання літературного твору як мистецтва слова, засвоїти найзагальніші теоретичні положення про літературу; збагнути специфіку літератури як способу образного пізнання дійсності, мінливості розвитку літературного процесу (функціонування літературних напрямів, стилів, течій, родів, жанрів і т. д.); удосконалити навички самостійного аналізу художнього твору в єдності змісту і форми. Ознайомити студентів із основними літературними явищами Античної літератури, показати їх місце у історико-літературному процесі; сформувати вміння аналізувати літературні тексти давньогрецької та давньоримської літератури; сформувати розуміння основних аналітичних стратегій і підходів у сучасній науці щодо літератури доби Античності; навчити вирізняти основні історико-літературні явища у давньогрецькій та давньоримській літературах; формувати навички самостійного аналізу літературних текстів.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	семінари	сам. Робота			
Змістовий модуль 1.					
Вступ до літературознавства					
2	1	2	Тема 1. Літературознавство як наукова дисципліна	Знати основні та допоміжні складові літературознавства, дотичні наукові дисципліни, місце літературознавства у системі гуманітарних знань. Уміти розрізняти основні та допоміжні літературознавчі складові, їх призначення і функції та взаємовпливи	Питання, обговорення
2	1	4	Тема 2. Художній твір. Цілісність літературного твору і принципи його аналізу.	Знати особливості художнього твору як мистецтва слова, основні види та шляхи аналізу художнього твору. Уміти розрізняти види і шляхи аналізу художнього твору, вибирати їх оптимальні види для аналізу конкретного художнього твору	Питання, обговорення
2		4	Тема 3. Будова художнього твору	Знати змістові і формальні компоненти художнього твору. Уміти їх визначати та характеризувати.	Питання, обговорення
2	4	6	Тема 4. Теорія літературних родів і видів, жанрових різновидів. Історико-літературний процес	Знати особливості поділу літератури на роди, види, жанри і жанрові різновиди; логіку розвитку історико-літературного процесу. Уміти визначати родову, видову та жанрову приналежність художнього твору, виявляти основні	Питання, обговорення

				ознаки художнього напрямку, обґрунтувати власний вибір.	
Змістовий модуль 2.					
Антична література					
2	2	2	Тема 5. Давньогрецька література. Гомерівський епос.	Знати основні закономірності, періодизацію та характер розвитку давньогрецької літератури. Уміти самостійно аналізувати тексти античної літератури.	Питання, обговорення
2	-	2	Тема 6.. Жанри давньогрецької лірики.	Знати основні жанри та теми давньогрецької лірики; імена та основні твори давньогрецьких ліричних поетів. Уміти самостійно аналізувати тексти античної літератури.	Питання, обговорення
2	2	2	Тема 7. Давньогрецька драматургія. Есхіл. Софокл. Еврипід. Аристофан.	Знати походження давньогрецької драми, особливості організації вистав, імена і основні твори давньогрецьких драматичних поетів. Уміти самостійно аналізувати тексти античної літератури.	Питання, обговорення
2	-	2	Тема 8. Давньогрецька література елліністичного періоду та епохи римського завоювання.	Знати основні закономірності, періодизацію та характер розвитку давньогрецької літератури еліністичного періоду. Уміти самостійно аналізувати тексти античної літератури.	Питання, обговорення

2	2	6	Тема 9. Особливості римської літератури.	Знати основні закономірності, періодизацію та характер розвитку давньоримської літератури. Уміти самостійно аналізувати тексти античної літератури.	Питання, обговорення
---	---	---	---	---	----------------------

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях навчальної або професійної діяльності, приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ФК1.	Здатність розуміти та застосовувати основи педагогіки і психології в освітній діяльності у закладах загальної середньої освіти задля розвитку процесуальної складової освітнього процесу і ефективного використання традиційних та інноваційних форм, методів, засобів організації освітньої діяльності вчителя французької і другої іноземної мови (англійської) та зарубіжної літератури.
ФК2.	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати інтегроване навчання, формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей, критичне мислення.
ФК5	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, зарубіжної літератури.
ФК6.	Здатність планувати, організовувати та проводити уроки і позакласні заходи з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури з урахуванням особливостей навчання, здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК8.	Здатність формувати в учнів уміння вчитися, сприяти їх мотивації до вивчення іноземних мов і читання творів зарубіжної літератури.
ФК13.	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, здатність до навчання впродовж життя ("lifetіme learning") та здійснення моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб.

ФК 14	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, вебінари, дискусії тощо), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов.
ФК 15	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
Програмні результати навчання	
ПРН2.	Аналізувати стан і можливості вдосконалення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища згідно з нормами безпеки життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти із застосуванням інноваційних підходів, методів і технологій, враховуючи потреби (у тому числі особливі потреби) учнів.
ПРН4.	Знати, розуміти та застосовувати принципи, форми, сучасні методи, прийоми навчання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.
ПРН6.	Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів, створювати умови формування позитивної самооцінки та мотивації учнів до навчання; забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами; застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем.
ПРН8	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу.
ПРН10.	Забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.
ПРН11.	Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з французької мови і літератури, другої іноземної мови та зарубіжної літератури, реалізовувати стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів, добирати цифрові інструменти оцінювання.
ПРН 12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН14	Здійснювати наукові дослідження (мікродослідження) у галузях психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик.
ПРН16	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Літературні джерела

ОСНОВНІ

Підручники і методичні посібники зі «Вступу до літературознавства» (основ теорії літератури)

1. -Ткаченко А. О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. 2-е вид., випр. і доп.К.: «Правда Ярославичів», 2003. 448 с.
2. Ткаченко А.О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. К.: ВПЦ «Київський університет», 1998. 458 с.

3. Пахаренко В. Нарис української поезики (До нових підходів у вивченні літератури). //Українська мова та література. 1997. №29-32.
4. Пахаренко В. Українська поезика. 2-е вид. Черкаси: «Відлуння – плюс», 2002.
5. Пахаренко В. Українська поезика. 3-є вид., доповн. Черкаси: «Відлуння – плюс», 2009. 416 с.
6. Галич О. А. Вступ до літературознавства: підручник для вищ. навч. накл. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка »,2010. 288 с.
7. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ: Либідь, 2001.
8. Моклиця М. Основи літературознавства. Тернопіль: «Підручники & посібники», 2002.
9. Моклиця М.В. Вступ до літературознавства: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Волин. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2011. 468 с.
10. Іванишин В.П. Нариси з теорії літератури: навч. посібн., К.: ВЦ «Академія», 2010. 256 с. (Серія «Альма Матер»)
11. Білоус П. В. Вступ до літературознавства: навч. посібн., К.: ВЦ «Академія», 2011. 336 с. (Серія «Альма Матер»)
12. Ференц Н.С. Основи літературознавства: підручник. К.:Знання, 2011. 431 с.
13. Вступ до літературознавства. Хрестоматія. Київ: Либідь, 1995.
14. Когут, О. В. Вступ до літературознавства: конспект лекцій / О. В. Когут, Н. Б. Литвин. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. - 90 с.

Додаткові

15. Фролова К. Аналіз літературного твору. К., 1975.
16. Фролова К. Цікаве літературознавство. К. 1991; 1987.
17. Бандура О. Вивчення елементів теорії літератури в 4-7 кл. К., 1981.
18. Бандура О. Вивчення елементів теорії літератури у 9-11 кл. К, 1989.
19. Бацій І. Краса і сила слова (Бесіди про мову художнього твору). К.,1983.
20. Качуровський Ігор. Метрика. Строфіка. Фоніка. К.,1994.

Літературознавчі словники

- Лесин В., Пулинець О. Словник літературознавчих термінів. К., 1971.
- Лесин В. Літературознавчі терміни. К., 1985.
- Кузьменко В. Словник літературознавчих термінів. К., 1997.
- Літературознавчий словник-довідник.(Серія NOTA BENE) К., 1997, 2006.
- «Українська літературна енциклопедія», яка вперше видається в Україні, заплановано видання у 5-ти томах, уже вийшли 1-3 томи.
- The Concise Oxford Dictionary of Literary Terms. Oxford - New York Oxford University Press, 1990
- Literary Terms: a Dictionary - New York: Farrar and Yiroux, 1983.
- Baldick Chris The Oxford Dictionary of Literary Terms. Oxford University Press Inc., New York, 2001, 2004, 2008.
- Cuddon J.A. Dictionary of Literary Terms & Literary Theory. Penguin Reference, 992 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<https://kzref.org/tkachenko-a-o-mistectvo-slova-vstup-do-literaturoznavstva-pidr.html>

<http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2111>

https://chtyvo.org.ua/authors/Bilous_Petro/Vstup_do_literaturoznavstva/

https://stud.com.ua/67898/literatura/vstup_do_literaturoznavstva

<https://archive.chytomo.com/news/literaturni-lekciii-onlajn-de-shukati>

Підручники і методичні посібники з курсу «Антична література»

- Антична література. Довідник /За ред. С.В.Семчинського.- К., 1993.
- Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / Упорядники: Михед Т.В., Якубіна Ю.В. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 952
- Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження/ Ф. І. Прокаєв та ін.. – К., 1994.
- Кун М.А. Легенди і міфи Стародавньої Греції.— Тернопіль, 1993.
- Літературознавчий словник-довідник /За ред. Р.Гром'яка, Ю.Коваліва.- К., 1997.
- Овдійчук Л. Літературно-психологічні портрети зарубіжних письменників // Всесвітня література. – 2007. – № 8. – С. 49 – 51.
- Панченко І.Г. Міфологічні мотиви у світовій літературі // Всесвітня література. – 2000. – № 6. – С. 46 – 49.
- Пащенко В.І. Антична література. – К.: Либідь, 2001. – 717 с.
- Підлісна Г.Н. Антична література.- К., 1992.
- Тахо-Годі А.А. Історія античної літератури. – К., 1976.
- Хрестоматія з античної літератури /за ред. О.І. Білецького. - К., 1969.
- Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст.: Іст.-естет. нарис. – К.: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. – 360 с.

Інтернет джерела

- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49556/mod_resource/content/1/tekstu/gesiod.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49557/mod_resource/content/1/tekstu/iliada.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49558/mod_resource/content/1/tekstu/odisseja.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49559/mod_resource/content/1/tekstu/Long.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49561/mod_resource/content/1/tekstu/Tirtei_Poezija.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49562/mod_resource/content/1/tekstu/Mimnerm_Poezija.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49563/mod_resource/content/1/tekstu/Solon_Poezija_Elegija_do_afinskikh_gromadjan.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49564/mod_resource/content/1/tekstu/Sapfo_Poezija.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49565/mod_resource/content/1/tekstu/Feognid_Teognid_Poezija.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49567/mod_resource/content/1/tekstu/Simonid_Keoski_Simonid_z_Keosu_Poezija.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49568/mod_resource/content/1/tekstu/Pindar_Poezija_Persha_pifiiska_oda_do_Gijerona_peremozhcja_v_zmagannjakh_na_kolisnici.pdf
- https://elr.tnpu.edu.ua/pluginfile.php/49569/mod_resource/content/1/tekstu/Vakkhilid_Poezija.pdf

•

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістові модулі 1 і 2 – усне опитування	80
залік – усне і письмове опитування	20

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.